

S Sayısı : 208

Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy'un, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Tarım, Ticaret, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (2/36)

Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy'un, 3202 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında önergesi

25 . III . 1947

Yüksek Başkanlığa

3202 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki önerge ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini dilerim.

Niğde Milletvekili
Hüseyin Ulusoy

3202 sayılı Kanunun (50) nci maddesinin değiştirilmesi hakkında gerekçe

25 . III . 1947

3202 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası;

(Köylerde, zürraa Bankaca yapılacak zirai kredilere ait evrak, senedat, kuyut, defatir ve hulâsai hesabiyelerin Köy İhtiyar Meclislerince tasdikı, noter tasdikı hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muafiyet hükümleri tatbik olunur) demektedir.

Ziraat Bankası bu fıkranın başında bulunan (köylerde) kelimesinin delâletine dayanarak, bugün, köylerde yaptığı ikrazlarda, senetlerin İhtiyar Meclisleri tarafından tasdikını Noter tasdikı hükmünde tanımaktadır. Kasabalarda yine köylüye yaptığı ikraz muamelelerinde senetlerin noter tarafından tasdikını şart koymaktadır.

Köylerdeki ikraz muamelelerinde İhtiyar Meclisleri tasdikının Noter tasdikı hükmünde sayılması, tatbikatta köylüye büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Bu, İhtiyar Meclisleri tarafından tasdik işinin Ziraat Bankasının köylü ile ikraz münasebetlerinde herhangi bir hukuki zayıf meydana getirmediği, bu senetlerin de, noterden tasdiklı senetler gibi tahsil kabiliyeti gösterdiği denemiş bir olaydır.

Diğer taraftan Ziraat Bankasının köylüye kasaba merkezlerinde yaptığı ikrazlarda senetlerin noter tarafından tasdikını şart koyması, tek tek yapılan ikrazlardan daha ziyade (Kefaleti müteselsile) ile yapılan ikrazlarda büyük zorluklar doğurmaktadır. Cetvellerini köylerinde tanzimle bankaya müracaat ettikleri ve bankaca da muameleleri süratle bitirildiği halde noterde, şahısların görülmesi, imzaların tatbiki, şahitlerle tesbiti, bilhassa bazı kasabalarda noterlerin başkâtiplik ve saire gibi munzam vazifelerle meşgul olması, parasız olduğu için bazı noterler tarafından işe ehemmiyet verilmemesi, noterin hasta veya izinli olması gibi haller yüzünden köylü kafilelerinin günlerce kasabalarda süründükleri görülmektedir. Bu suretle köylü bankadan aldığı paranın mühim bir kısmını şehirde yemekte, Ziraat Bankası ve Devletin yardım maksadı zaafa uğramaktadır. Köylülerin ikraz senetleri zaten ihtiyar meclisleri tarafından tasdik edilmiş bulunduğu için bir de noter tarafından tasdikı lüzumsuz ve geciktirici, zorluk çıkarıcı bir formalite olmaktadır. Köylü ile Ziraat

Bankası arasında yapılan ikrar muameleleri ister köyde ister şehirde olsun senetlerin ihtiyar meclisleri tarafından tasdikinin noter tasdiki hükmünde tanınması köylüye maddeten büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Bu düşünce ile üçüncü fıkranın başındaki (Köylerde) kelimesi yerine (Köyde oturan) kelimelerinin konmasını teklif etmiş bulunuyorum. Bu suretle köyde oturan çiftçilere kolaylık sağlamakla beraber şehirde oturup da köyde çiftçilik yapan kimselerin banka ile hukuki münasebetlerinde herhangi bir değişiklik meydana gelmemesi sağlanacaktır.

Zirai Donatım Kurumu Kanununun her yerde yapılan muamelelerde noter tasdiki yerine ihtiyar meclisleri tasdikini yeter gören 16 nci maddesinin tatbikatı teklifimin güzel bir delili olarak mütalâa edilebilir. Kanaat Yüksek Kamutayıdır.

Niğde Milletvekili
H. Ulusoy

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Tarım Komisyon
Esas No. 2/36
Karar No. 8

10 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy tarafından hazırlanıp Komisyonumuza gönderilen tadil teklifi Ziraat Bankası uzmanları ve teklif sahibi hazır buldukları halde okundu, görüşüldü.

Ziraat Bankasının köylerde ödünç para verme işlerinde ihtiyar kurullarının tasdik muameleleri noter tasdiki hükmünde sayıldığı halde aynı muamelenin aynı şekilde şehir ve kasabalarda yapılması halinde bu hükmü alamayıp noter tasdiki zaruri görülmektedir. Bunların bilhassa müteselsil kefaleti ödünç para işlerinde zorluğu bir kat daha göze çarpmaktadır. Her kazada noter bulunmayıp harca tâbi tutulmadan yapılan bu işlerin mahkeme başkâtiplerine gördürülmesi köylünün günlerce beklemesine sebep olmaktadır.

Esasen Zirai Donatım Kurumu Kanununda da bu gibi muamelelere ait senetlerin muhtar ve ihtiyar kurullarınca tasdiki mutlak olarak noter tasdiki hükmünde tutulduğuna göre çiftçiye büyük kolaylık sağlayacak olan bu maddedeki değişikliğin umumi olarak yapılmasında şüphesiz büyük faydalar vardır. Aneak çiftçinin

müracaatı halinde yine eskiden olduğu gibi noterlerin bu tasdikte devam edecekleri tabiidir. Bu düşüncelerle bu tadil teklifi Komisyonumuzca da çok yerinde görülerek 50 nci maddenin üçüncü fıkrası bu ihtiyaca göre değiştirilmiştir.

Havalelerine göre Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Tarım Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
İzmir	Manisa	Manisa
R. Göken	Y. Özey	H. Öztarhan
Aydın	Çorum	Denizli
N. Göktepe	N. Atalay	C. Çalgüner
Denizli		Hatay
K. C. Öncel		A. Türkmen
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	
İzmir	Kırklareli	Malatya
S. Gülcüoğlu	Z. Akin	M. N. Karaköylü
Maras	Seyhan	Siird
R. Çuhadar	K. Ener	A. R. Esen
İmzada bulunamadı		
Sinob	Antalya	Maluatya
E. Kök	M. Korkut	A. Esenbel
İmzada bulunamadı		

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 2/36
Karar No. 20

14. V. 1947

Yüksek Başkanlığa

Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy tarafından hazırlanıp Tarım Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza gönderilen değiştirme teklifi Ziraat Bankası uzmanları ve teklif sahibinin huzuriyle görüşüldü :

Ziraat Bankası, köylü çiftçilere kolaylık olmak üzere bazan kredi muamelâtını köylerde yapmaktadır. Bu takdirde krediye mütaallik bilûmum evrak ve senedatın muhtar ve ihtiyar heyetleri tarafından tasdikını noter tasdikı hükmünde saymaktadır. Bu tasdik keyfiyeti köylü için büyük kolaylıklar sağlamakta, aynı zamanda senetlerin infaz kabiliyetinde herhangi bir zaaf ta yaratmamaktadır. Diğer taraftan aynı kredi muamelesi kasabalardaki banka merkezlerinde yapıldığı takdirde 50 nci maddenin üçüncü fıkrası gereğince muhtar ve ihtiyar heyetleri tasdikını noter tasdikı hükmünde tanıyarak köylü, notere sevk edilmektedir.

Bu notere sevk keyfiyeti bilhassa kefaleti müteselsileli ikrazatta büyük müşkilât doğurmakta, köylü gruplarının günlerce şehirlerde kalmasını, lüzumsuz masraflara boğulmasını icabetirmektedir. Birçok kasabalarda noterlerin munzam vazife sahibi, izinli ve hasta olmaları, grupların hüviyetlerinin tesbiti, grup içinde bir iki borçlunun gününde noterde hazır bulunmaları gibi haller işlerin süratle bitirilmesini güçleştirmektedir. Bu güçlükleri kabul eden Komisyonumuz önerge sahibinin teklifine uyarak en kolay yolun muamele nerede yapılırsa yapılsın, zirai kredilere mütaallik bilûmum evrak ve senedatın köy ihtiyar kurullarıyla mahalle muhtar ve ihtiyar kurulları tarafından

tasdikının noter tasdikı hükmünde tanınması prensipinde mutabık kalmıştır. Bu esas dahilinde Tarım Komisyonu tarafından karara bağlanan metin müzakere mevzuu olmuş, bu metinde (Mahalle ve ihtiyar kurulları) tâbirinin bilûmum köy ihtiyar kurullarıyla, belediye teşkilâtı bulunan köy ve bucaklarla kasabalardaki ihtiyar kurullarını ifade ettiğini açıklayacak bazı ilâveler yapılmıştır. Aynı zamanda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri tasdikının noter tasdikı hükmünde tanınması hakkındaki hükümlerin noterler tarafından bu nevi muamelelerin reddini icabettirmemesinin madde metninde açıkça ifadesi faydalı görülerek son fıkra ilâve edilmiş bulunmaktadır. Esasen Zirai Donatım Kurumu Kanununun 16 nci maddesi, muhtar ve ihtiyar heyetleri tasdikının noter tasdikı hükmünde tanınmasını mutlak olarak kabul etmiş ve hükmün tatbikatı çok müspet neticeler vermiştir. Fıkradaki değişikliği Komisyonumuz bu mülâhazalarla ilişik şekilde kabul etmiştir.

Havalesine göre Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Komisyonu Başkanı Y.	Bu rapor Sözetüsü ve Kâtip	
Ankara	Niğde	
A. Çubukcu	H. Ulusoy	
Aydın	Bilecik	
E. Bilgen	R. Bozüyük	
Kayseri	Muş	
H. Ürkün	B. Dedeoğlu	
İmzada bulunamadı		
Trabzon	Trabzon	Yozgad
A. R. İşıl	M. Yarımbayık	Z. Arkant

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 2/36

Karar No. 25

4 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

3202 sayılı Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncu fıkrasının değiştirilmesi hakkında Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy tarafından hazırlanıp Tarım ve Ticaret Komisyonlarından geçtikten sonra Komisyonumuza havale olunan kanun teklifi, Ziraat Bankası temsilcilerinin ve teklif sahibinin huzuriyle okunup incelendi.

Ziraat Bankası Kanunu köylerde yapılan ikraz işlerinde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin tasdikını noter tasdikı mahiyetinde saydığı halde, şehir ve kasabalarda yapılan muameleleri bu mahiyette saymamaktadır. Bu yüzden de şehir ve kasabalardaki ikraz işlerinin noterlere yapılması gerekmektedir. Halbuki bir kısım kasabalarda noter bulunmamakta, bu yüzden iş sahiplerinin daha uzak kasaba veya şehirlere gitmeleri gerekmekte, noter olan yerlerde de işlerin çokluğu ve noterlerin bu gibi muamelelerden alacakları harem pek cüzi bulunması neticesi, bu işlere lâyük olduğu önemi vermemesi yüzünden işlerin geçtiği ve bundan iş sahiplerinin mu-tazarrır olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan köylerde muhtar ve ihtiyar heyetlerince yapılan tasdik muamelelerinden şimdiye kadar bir mahzur doğmamış, aksine olarak faydalar da sağladığı anlaşılmıştır. Bu se-

beplerle Ziraat Bankasınca çiftçiye yapılacak borç verme işlerinin köyde olsun kasaba ve şehirde olsun köy ve mahalle muhtarlarınca tasdikı, noter tasdikı ve bu belgelerin İcra ve İflas Kanununun 38 nci maddesinde yazılı belgeler mahiyetinde telâkki edilmesinde komisyonumuzca da fayda görülmüştür.

Ancak gerek köy ve gerek mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerince tasdik olunacak olan bu kâğıtların tasdiklerinin parasız yapılacağı ve bunların İcra ve İflas Kanununun 38 nci maddesinde yazılı belgelerden sayılacağı ve protestoya tâbi tutulmayacağı fıkraya eklenmiş diğer hususlarda Ticaret Komisyonunun tasarısı aynen kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komis-

yonu Başkanı

İzmir

Ş. Adalan

Çankırı

R. Dolunay

Sözcü

Samsun

R. Iştan

Çorum

M. Çağal

İmzada bulunamadı

Sinob

L. Aksoy

Kâtip

Urfa

V. Gerger

Kastamonu

H. Çelen

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 2/36

Karar No. 113

12 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy tarafından 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun ellinci maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesine dair olarak hazırlanıp Tarım, Ticaret ve Maliye Komisyonlarıca tet-

rik edilmiş bulunan kanun teklifi Komisyonumuza da havale buyurulmakla etrafiyle incelendi. Adı geçen fıkranın «Köylerde zürraa Bankaca yapılacak zirai kredilere ait evrak, senedat vesairenin köy ihtiyar meclislerince tas-

diki noter tasdiki hükmünde» olduğu ifade edildiğine göre şehir ve kasabalarda yapılacak aynı muamelelerin ancak noterlerce tasdiki lâzımgelmekte ve muamele de böylece cereyan eylemektedir.

Ancak gerek teklif gerekçesinde ve gerek her üç Komisyon raporlarında belirtildiği üzere her yerde noter teşkilâtı bulunmaması ve bazı yerlerde başka asli vazifeli olanların notere ait işleri de ifa ile mükellef kılınması ihtiyaç sahibi çiftçilerin işlerini gördürmek üzere noter bulunan yerlere gitmeye veya noterin müsait zamanını beklemeye ve bu yüzden vakit kaybetmeye ve masraf ihtiyar eylemeye mecbur kaldıkları cihetle bu mahzurları önlemek üzere köylerde olduğu gibi şehir ve kasabalarda da ikraz muameleleriyle ilgili senetlerle diğer varaka, kayıt vesairenin mahalle ihtiyar heyetlerince tasdikına kanuni cevaz verilmesi Komisyonumuzca da çok muvafık görülmüştür. Bu tasdik muamelesinin herhangi ihtiyar heyetine başvurulunca onun tarafından yapılması Tarım Kredi Kooperatifleri için mülâhaza edildiği gibi bazı mahzurlar doğurabileceğinden maddeye «Çiftçinin oturduğu veya arazisinin veya teminatının bulunduğu

köy veya mahalle ihtiyar heyetlerince tasdik edilir» fıkrasının ilâvesiyle tatbikatta geniş kolaylık sağlanması uygun bulunmuştur. İhtiyar heyetlerince yapılacak bu tasdik muamelelerinde ücret verilmemesini temin için Maliye Komisyonunca maddeye ilâve edilmiş bulunan «Parasız» kelimesi de yerindedir. Teklif tadilen hazırlanan şekilde Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Başkan	Başkan V.	
Edirne	Diyarbakır	
M. N. Gündüzalp	C. Ekin	
Bu Rapor Sözetüsü	Kâtip	
Ankara	Ankara	
C. Gölet	F. Öymen	
Ankara	Aydın	Bursa
N. C. Akkerman	R. Alpman	S. T. Arsal
Bursa	Diyarbakır	Diyarbakır
F. Bük	V. Dicleli	İ. H. Tigrel
Diyarbakır	Eskişehir	İstanbul
Ş. Uluğ	A. Potuoğlu	Dr. A. Adıvar
İzmir	Mardin	Niğde
S. Dikmen	R. Erten	E. Gürsoy
Samsun	Yozgad	
M. A. Yörüker	A. Sungur	

NİĞDE MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN ULUSOY'UN TEKLİFİ

3202 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanununun 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 50. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının çiftçiye ve Tarım Kredi ve Satış Kooperatifleriyle birliklerine yapacağı her nevi krediler Muamele Vergisinden muaftır. Bu kredi muamelelerine ait alacak senetleriyle bu kredilere müteferri bilûmum senedat, evrak, vesaik ve kuyut, defatir ve hulâsai hesabiyeler ve gayrimenkul ipotek ve menkul rehin muameleleri, damga, tapu ve noter harçları Muamele Vergisi vesair her nevi tekâlif ve rûsumdan muaf olduğu gibi yine bu kredilerden mütevellit borçlar hakkında icra makamları resmî daireler ve mahkemeler nezdinde yapılacak takip ve tahsile müteferri hernevi talep, tebliğ ve kararlar da her türlü resim ve harçtan muaftır.

İşbu maddede zikredilen zirai borçların 40 nci madde mucibince takibi neticesine Bankaca tefevvüz olunan gayrimenkullerin Banka namına tescilli her türlü ferağ ve intikal harç ve resminden muaf olduğu gibi bu kabül gayrimenkullerin 41 nci madde hükümleri dâhilinde sahiplerine veya vârislerine iddeleri de keza ferağ ve intikal

TARIM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkında tadil teklifi

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MADDE 2. — Çiftçilere Bankaca yapılacak zirai kredilere ait kâğıtlar, senetler, kayıtlar, defter ve hesap özetlerinin muhtar ve ihtiyar kurullarınca tasdikı noter tasdikı hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muafiyet hükümleri tatbik olunur.

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy'un 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki değiştirme önergesinin Ticaret Komisyonunca kabul edilen şekli

MADDE 1. — 3202 sayılı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Fıkra: Şehir, kasaba ve köylerde çiftçilere Bankaca yapılacak zirai kredilere ait kâğıtlar, senetler, kayıtlar, defter ve hesap özetleri köy ve mahalle muhtar ve ihtiyar kurullarınca tasdik edilir. Bu tasdik noter tasdikı hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muafiyet hükümleri tatbik olunur.

Şukadar ki, müracaat vukunda aynı muamele noterler tarafından da yapılır.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEİŞTİRİŞİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısı

MADDE 1. — 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

şehir, kasaba ve köylerde çiftçilere Bankaca yapılacak ziraat kredilere ait kâğıtlar, senetler, kayıtlar defter ve hesap özetleri köy ve mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerince parasız olarak tasdik edilir. Bu tasdik noter tasdikı ve bu belgeler İcra ve İflâs Kanununun 38 nci maddesinde yazılı belgeler hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muafiyet hükümleri tatbik olunur, ve vadelerinde protestoya tâbi değildir.

řu kadar ki müracaat vukuunda aynı muamele noterler tarafından da yapılır.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 . VI . 1937 tarihli ve 3202 sayılı Kanunun ikinci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

şehir, kasaba ve köylerde çiftçilere Bankaca yapılacak ziraat kredilere ait senetler, kâğıtlar, kâğıt, defter ve hesap özetleri çiftçinin oturduğu veya arazisinin veya teminatının bulunduğu köy veya mahalle ihtiyar heyetlerince parasız olarak tasdik edilir. Bu tasdik noter tasdikı ve belgeler İcra ve İflâs Kanununun 38 nci maddesinde yazılı belgeler hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muaflık hükümleri tatbik olunur. Senetler vâdelerinde protestoya tâbi tutulmaz. Müracaat vukuunda bu tasdik muameleleri noterler tarafından da yapılır.

Teklif

harç ve resimlerinden muafır.

Köylerde oturan zürraa Bankaca yapılacak zirai kiredilere ait evrak, senedat, kuyut, defatir ve hulâsai hesabiyelerin Köy İhtiyar Meclislerince tasdikı, noter tasdikı hükmünde olup bunlar hakkında da 1 nci fıkradaki muafiyet hükümleri tatbik olunur.

Ziraat Bankasının vereceği Kazanç Vergisi, vergiye tâbi kazancının % 12 sinden ibarettir.

Kazanç beyannamesi, bilânçonun umumi heyetçe tasdikını mütaakip verilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Ta. K.

MADDE 3. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Tl. K.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Mal. K.

B. K.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2. — Maliye Komisyonunun ikinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Maliye Komisyonunun üçüncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

